

Наукові перспективи
Видавнича група

Bulletin of Science and Education

№ 11(41) 2025

Видавнича група «Наукові перспективи»

Християнська академія педагогічних наук України

«Вісник науки та освіти»

№ 11(41) 2025

Київ – 2025

Publishing Group «Scientific Perspectives»

Christian Academy of Pedagogical Sciences of Ukraine

"Bulletin of Science and Education"

№ 11(41) 2025

Kyiv – 2025

«Вісник науки та освіти (Серія «Філологія», Серія «Педагогіка», Серія «Соціологія», Серія «Культура і мистецтво», Серія «Історія та археологія»)»:
журнал. 2025. № 11(41) 2025. С. 4183

Рекомендовано до видавництва Всеукраїнською Асамблеєю докторів наук з державного управління (Рішення від 01.12.2025, № 1/12-25)

Згідно наказу Міністерства освіти і науки України 10.10.2022 № 894 журналу присвоєні категорії "Б" із історії та археології (спеціальність - 032 Історія та археологія) та педагогіки (спеціальність - 011 Освітні, педагогічні науки)

Згідно наказу Міністерства освіти і науки України від 23.12.2022 № 1166 журналу присвоєна категорія Б з філології (спеціальність - 035 філологія)

Журнал видається за підтримки Інституту філософії та соціології Національної академії наук Азербайджану, Всеукраїнської асоціації педагогів і психологів з духовно-морального виховання та Всеукраїнської асамблеї докторів наук з державного управління

Журнал публікує наукові розвідки з теоретичних та прикладних аспектів філології, соціології, науки про освіту, історії, археології, а, також, культурології та мистецтвознавства з метою їх впровадження у сучасний науково-освітній простір.

Цільова аудиторія: вчені, лінгвісти, літературознавці, перекладачі, мистецтвознавці, культурознавці, педагоги, соціологи, історики, археологи, а, також, інші фахівці з різних сфер життєдіяльності суспільства, де знаходить застосування тематика наукового журналу

Журнал включено до міжнародної наукометричної бази Index Copernicus (IC), Research Bible, міжнародної пошукової системи Google Scholar

Головний редактор: Гурко Олена Василівна - доктор філологічних наук, професор, завідувач кафедри англійської мови для нефілологічних спеціальностей Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара, (Дніпро, Україна)

Редакційна колегія:

- ✦ Александрова (Верба) Оксана Олександрівна – доктор мистецтвознавства, доцент, професор кафедри теорії музики Харківського національного університету імені І. П. Котляревського, (Харків, Україна)
- ✦ Афонін Едуард Андрійович - доктор соціологічних наук, професор, Заслужений діяч науки і техніки України, (Київ, Україна)
- ✦ Булатов Валерій Анатолійович - старший викладач кафедри дизайну Українського гуманітарного інституту, член спілки дизайнерів України
- ✦ Вакулик Ірина Іванівна - кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри журналістики та мовної комунікації Національного університету біоресурсів і природокористування України (Київ, Україна)
- ✦ Волошенко Марина Олександрівна – доктор педагогічних наук, доцент, доцент кафедри психології та соціальної роботи, Національний університет "Одеська політехніка" (Одеса, Україна)
- ✦ Вуколова Катерина Володимирівна – кандидат філологічних наук, доцент кафедри романо-германської філології та перекладу Білоцерківського національного аграрного університету (Біла Церква, Україна), доцент Дніпровського відділення центру наукових досліджень та викладання іноземних мов Національної академії наук України, Дніпро, Україна (Дніпро, Україна)
- ✦ Головна Алла Василівна - кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри англійської філології і перекладу Національного авіаційного університету (Київ, Україна)
- ✦ Гончарук Віталій Володимирович – к.пед.н., старший викладач кафедри хімії та екології «Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини», (м. Умань, Україна)
- ✦ Ісайкіна Олена Дмитрівна - кандидат історичних наук, доцент, доцент кафедри історії та документознавства Національного авіаційного університету, член Спілки краєзнавців України (Київ, Україна)
- ✦ Колмикова Олена Олександрівна - кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри гуманітарних дисциплін Дунайського інституту Національного університету "Одеська морська академія" (Одеса, Україна)
- ✦ Котельницький Назар Анатолійович - кандидат історичних наук, доцент кафедри права Чернігівського інституту інформації, бізнесу та права Міжнародного науково - технічного університету імені академіка Юрія Бугая, член - кореспондент Центру українських досліджень Інституту Європи РАН (Чернігів, Україна)

- ✦ Кошетар Уляна Петрівна - кандидат історичних наук, доцент, доцент кафедри української мови та культури Національного авіаційного університету (Київ, Україна)
- ✦ Кулікова Тетяна Василівна, кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри фізичного виховання та здоров'я людини, методист Обласного коледжу „Кременчуцька гуманітарно-технологічна академія імені А. С. Макаренка“ Полтавської обласної ради; Експерт Державної Служби якості освіти з питань акредитаційної експертизи освітньо-професійних програм фахової передвищої освіти; Член Української асоціації дослідників освіти (Кременчук, Україна)
- ✦ Куриш Наталія Костянтинівна – кандидат педагогічних наук, заступник директора з науково-навчальної роботи, Інститут післядипломної педагогічної освіти Чернівецької області (Чернівці, Україна)
- ✦ Линтвар Ольга Миколаївна - кандидат філологічних наук, доцент кафедри англійської філології і перекладу Національного авіаційного університету (Київ, Україна)
- ✦ Литвинська Світлана Віталіївна - кандидат філологічних наук, доцент, завідувач кафедри української мови та культури Національного авіаційного університету, (Київ, Україна)
- ✦ Матійчин Ірина Мстиславівна – кандидат мистецтвознавства, доцент, доцент кафедри методики музичного виховання і диригування Навчально-наукового інституту музичного мистецтва Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка (Дрогобич, Україна)
- ✦ Матяш Ольга Іванівна - доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри алгебри і методики навчання математики Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського (Вінниця, Україна)
- ✦ Мацько Віталій Петрович - доктор філологічних наук, професор, професор кафедри української мови та літератури Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії (Хмельницький, Україна)
- ✦ Михайленко Любов Федорівна - доктор педагогічних наук, доцент, доцент кафедри алгебри і методики навчання математики Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського (Вінниця, Україна)
- ✦ Михальчук Роман Юрійович - кандидат історичних наук, доцент, доцент кафедри всесвітньої історії Рівненського державного гуманітарного університету (Рівне, Україна)
- ✦ Мізюк Вікторія Анатоліївна – кандидат педагогічних наук, доцент, декан факультету управління, адміністрування та інформаційної діяльності Ізмаїльського державного гуманітарного університету (Ізмаїл, Україна)
- ✦ Міщенко Ірина Іванівна - кандидат мистецтвознавства, доцент, Заслужений працівник культури України, член Національної спілки художників України, доцент кафедри мистецтвознавчої експертизи Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв (Київ, Україна)
- ✦ Ніколаєв Микола Ілліч - доктор історичних наук, професор кафедри історії на методикі її навчання Ізмаїльського державного гуманітарного університету (Одеса, Україна)
- ✦ Новік Крістіна Іванівна - координатор освітньо-технологічних проєктів в TeachEd (Великобританія)
- ✦ Осова Ольга Олексіївна - доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри іноземної філології Комунального закладу «Харківська гуманітарно-педагогічна академія» Харківської обласної ради (Харків, Україна)
- ✦ Палічук Юрій Іванович – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри медицини катастроф та військової медицини Буковинського державного медичного університету (Чернівці, Україна)
- ✦ Потенко Людмила Олександрівна - кандидат філологічних наук, доцент, директор Черкаського інформаційно-учбового тренінгового центру Національного університету «Одеська юридична академія», доцент кафедри іноземних мов НУ «ОЮА», членкиня Центру українського-європейського наукового співробітництва (Одеса, Україна)
- ✦ Присяжнюк Олексій Миколайович - кандидат історичних наук, доцент кафедри всесвітньої історії та методології науки ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського» (Одеса, Україна)
- ✦ Прокопович Лада Валеріївна - доктор філософських наук, професор кафедри культурології та філософії культури Національного університету «Одеська політехніка» (Одеса, Україна)
- ✦ Равлюк Тетяна Анатоліївна - кандидат педагогічних наук, доцент кафедри педагогіки та соціальної роботи Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича
- ✦ Робак Ігор Юрійович - доктор історичних наук, професор, завідувач кафедри суспільних наук Харківського національного медичного університету (Харків, Україна)
- ✦ Рубан Микола Юрійович - доктор філософії з історії та археології, член правління Луганського обласного об'єднання ВУТ "Просвіта" імені Тараса Шевченка, голова правління громадської організації "Фонд відновлення залізничної спадщини України" (Київ, Україна)
- ✦ Руденко Юлія Анатоліївна - доктор педагогічних наук, доцент, доцент кафедри теорії і методики дошкільної освіти ДЗ "Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К.Д. Ушинського (Одеса, Україна)
- ✦ Сидоренко Сергій Іванович - кандидат філологічних наук, доцент, завідувач кафедри англійської філології і перекладу Національного авіаційного університету (Київ, Україна)
- ✦ Синявська Олена Олександрівна - кандидат історичних наук, доцент, доцент Одеського національного університету імені І. І. Мечникова (Одеса, Україна)
- ✦ Січкаренко Галина Геннадіївна - доктор історичних наук, доцент, професор кафедри документознавства та інформаційної діяльності Державного університету телекомунікацій (Київ, Україна)
- ✦ Скляр Ірина Олександрівна - кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри української філології, доцент кафедри світової літератури Горлівського інституту іноземних мов ДВНЗ Донбаський Державний педагогічний університет, постдокторант (м. Дніпро, Україні)
- ✦ Степанова Наталія Михайлівна - кандидат філософських наук, доцент, доцент кафедри дошкільної освіти, заступник з науки директора ННІ педагогічної освіти, соціальної роботи і мистецтва Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького (Черкаси, Україна)

- ✚ Стратулат Наталія Вікторівна - кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри журналістики та мовної комунікації Національного університету біоресурсів і природокористування (Київ, Україна)
- ✚ Супрун Володимир Миколайович – доктор філологічних наук, доцент, професор кафедри журналістики та українознавства Національного університету водного господарства та природокористування (Рівне, Україна)
- ✚ Тележкіна Олеся Олександрівна - доктор філологічних наук (спеціальність "Українська мова"), доцент, професор кафедри мовної підготовки, педагогіки та психології Харківського національного університету міського господарства імені О. М. Бекетова, (Харків, Україна)
- ✚ Толочко Світлана Вікторівна – доктор педагогічних наук, професор, головний науковий співробітник лабораторії позашкільної освіти Інституту проблем виховання Національної академії педагогічних наук України (Київ, Україна)
- ✚ Хитровська Юлія Валентинівна - доктор історичних наук, професор, професор кафедри історії факультету соціології і права Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського» (Київ, Україна)
- ✚ Федотова Оксана Олегівна - доктор історичних наук, старший науковий співробітник, професор кафедри інформаційної діяльності Маріупольського державного університету (Київ, Україна)
- ✚ Чікарькова Марія Юрійвна - доктор філософських наук (спец. "філософія культури"), професор кафедри філософії та культурології Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича (Чернівці, Україна)
- ✚ Шандра Наталія Андріївна - кандидат педагогічних наук, доцент кафедри іноземних мов для природничих факультетів Львівського національного університету імені Івана Франка (Львів, Україна)
- ✚ Шевель Інна Петрівна - кандидат соціологічних наук, доцент, доцент кафедри міжнародних відносин Київського національного університету культури і мистецтв (Київ, Україна)
- ✚ Шеремет Інеса Володимирівна - кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри медикобіологічних та валеологічних основ охорони життя і здоров'я Національного педагогічного університету ім. М. П. Драгоманова (Київ, Україна)
- ✚ Шологон Лілія Іванівна - доктор історичних наук, доцент, професор кафедри історії Центральної та Східної Європи і спеціальних галузей історичної науки Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника (Івано-Франківськ, Україна)
- ✚ Щербак Олена Володимирівна - кандидат філологічних наук, старший викладач кафедри прикладної лінгвістики Національного університету кораблебудування імені адмірала Макарова (Миколаїв, Україна)
- ✚ Ярослав Сирник - доцент кафедри етнології та культурної антропології Вроцлавського університету (Вроцлав, Польща)

***Статті розміщені в авторській редакції.
Відповідальність за зміст та орфографію поданих матеріалів несуть автори.***

ЗМІСТ

СЕРІЯ «ФІЛОЛОГІЯ»

- Ahibalova T.M., Shevchenko V.M., Plotnikova N.V.** 44
THE ROLE OF TECHNOLOGICAL ADVANCEMENTS IN TEACHING FOREIGN LANGUAGES: BENEFITS AND CHALLENGES
- Chufarlicheva A.Yu., Katrych A.V., Stroienko N.H.** 61
LANGUAGE COMPETENCE AS A FACTOR IN MARITIME SAFETY: PEDAGOGICAL ASPECTS OF PREPARING SEAFARERS FOR COMMUNICATION IN EMERGENCY SITUATIONS
- Demchenko N.V., Stozub V.O.** 85
DEVELOPING THE ENGLISH COMMUNICATION SKILLS OF MILITARY PERSONNEL THROUGH INNOVATIVE PEDAGOGICAL TECHNOLOGIES: ORGANIZATIONAL AND ECONOMIC ISSUES
- Devitska A., Bryla A.** 99
MODERN INTERNET MEMES AS A NEW FORM OF DIGITAL COMMUNICATION
- Gisem S.O.** 112
PHRASEOLOGICAL INNOVATIONS IN ENGLISH-LANGUAGE SOCIAL NETWORKS: STRUCTURE AND SEMANTICS
- Dychka O.V., Tomenchuk M.V.** 133
FROM TIKTOK TO THE LEXICON: MECHANISMS OF DIFFUSION AND STABILIZATION OF NEOLOGISMS IN ENGLISH SOCIAL MEDIA DISCOURSE
- Hnatyk K., Fodor K., Churman- Pushkash A.** 142
HISTORICAL PERSPECTIVES ON THE CONCEPTUALIZATION OF ENGLISH AND HUNGARIAN AS FOREIGN LANGUAGES
- Hryhoshkina Ya.V., Tkachuk A.Ya.** 153
THE CONCEPT FAKE AS A COMPONENT OF THE LINGUISTICS OF DECEPTION: A CORPUS-BASED STUDY IN THE MEDIA DISCOURSE

- Жукова А.Р., Горошко-Яровик Л.І.** **492**
ПРОДУКТИВНІ МОРФЕМИ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ В ДЕРИВАЦІЙНОМУ ПРОЦЕСІ ТА СИСТЕМНО-ФУНКЦІОНАЛЬНИЙ АНАЛІЗ ПРЕФІКСАЛЬНОЇ ТА СУФІКСАЛЬНОЇ СЛОВОТВІРНОЇ ПАРАДИГМИ
- Закрасіна Г.В.** **504**
ГЕЙМІФІКОВАНІ Н5Р-ЗАВДАННЯ ЯК ІНСТРУМЕНТ ФОРМУВАННЯ ІНШОМОВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ КУРСАНТІВ: МОТИВАЦІЙНИЙ ТА ДИДАКТИЧНИЙ АСПЕКТ
- Зірка В.В., Вуколова К.В.** **521**
ЛІНГВІСТИЧНА ПАРАДИГМА ДІЄСЛІВ ВПЛИВУ ТА МАНІПУЛЮВАННЯ У СУЧАСНОМУ АНГЛОМОВНОМУ ПОЛІТИЧНОМУ РЕКЛАМНОМУ ДИСКУРСІ (НА МАТЕРІАЛІ АМЕРИКАНСЬКОГО ВАРІАНТУ СУЧАСНОЇ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ)
- Іванців О.В.** **536**
ДИСКУРСИВНА ТАКТИКА ЕМФАЗУВАННЯ ПОЗИТИВНОЇ ІНФОРМАЦІЇ ПРО МІЖНАРОДНУ КОСМЕТИЧНУ КОМПАНІЮ ТА ЇЇ МОВНА РЕАЛІЗАЦІЯ
- Ігнатська С.Є., Бідна В.М.** **547**
ЗВЕРТАННЯ В УКРАЇНСЬКОМУ КАЗКОВОМУ ДИСКУРСІ: ПРАГМАТИЧНІ Й НАЦІОНАЛЬНІ ОСОБЛИВОСТІ
- Ісаєва І.Ф.** **560**
ОСОБЛИВОСТІ ПЕРЕКЛАДУ НІМЕЦЬКИХ ТЕРМІНІВ-КОМПОЗИТІВ СФЕРИ ОХОРОНИ КОРДОНУ НА УКРАЇНСЬКУ МОВУ
- Іщенко В.Л., Горбуньова С.О., Кобзар О.І., Савченко А.В., Кононенко В.В.** **577**
ПІДХОДИ ДО ФОРМУВАННЯ ФОНЕТИЧНИХ НАВИЧОК У СТУДЕНТІВ ФІЛОЛОГІВ
- Карпик М.І., Скопенко А.І., Галаган Н.Д., Батшєєва А.С.** **594**
ШТУЧНИЙ ІНТЕЛЕКТ У ВИКЛАДАННІ НІМЕЦЬКОЇ МОВИ ЯК ІНОЗЕМНОЇ: МОЖЛИВОСТІ Й ВИКЛИКИ

УДК 811.111

[https://doi.org/10.52058/2786-6165-2025-11\(41\)-577-593](https://doi.org/10.52058/2786-6165-2025-11(41)-577-593)

Ищенко Валентина Леонідівна кандидат філологічних наук, доцент, завідувач кафедри ділової іноземної мови, Полтавський університет економіки і торгівлі, м. Полтава, <https://orcid.org/0000-0002-4812-0859>

Горбуньова Соф'я Олегівна старший викладач кафедри ділової іноземної мови, Полтавський університет економіки і торгівлі, м. Полтава, <https://orcid.org/0000-0001-8023-5851>

Кобзар Олена Іванівна доктор філологічних наук, професор, професор кафедри української, іноземних мов та перекладу, Полтавський університет економіки і торгівлі, м. Полтава, <https://orcid.org/0000-0002-5975-4312>

Савченко Анна Вікторівна асистент кафедри української, іноземних мов та перекладу, Полтавський університет економіки і торгівлі, м. Полтава, <https://orcid.org/0009-0009-1848-7738>

Кононенко Володимир Володимирович кандидат історичних наук, доцент, доцент кафедри романо-германської філології, Полтавський національний педагогічний університет імені В.Г. Короленка, м. Полтава, <https://orcid.org/0000-0003-1078-6417>

ПІДХОДИ ДО ФОРМУВАННЯ ФОНЕТИЧНИХ НАВИЧОК У СТУДЕНТІВ ФІЛОЛОГІВ

Анотація. У статті розглянуто проблему формування фонетичної компетенції у процесі підготовки студентів-філологів у контексті сучасних вимог до мовної освіти.

Підкреслено, що в умовах глобалізації та цифровізації роль правильної вимови виходить за межі технічної навички, стаючи складником професійної ідентичності філолога.

Метою дослідження є з'ясування особливостей розвитку фонетичних умінь і навичок на заняттях з практичної фонетики англійської мови із використанням скоромовок як ефективного дидактичного інструменту. Здійснено аналіз наукових підходів до визначення поняття «фонетична компетенція», окреслено її структуру як інтегрованої системи знань, умінь

та навичок, необхідних для адекватного сприйняття і продукування іншомовного мовлення.

У роботі узагальнено досвід Полтавського університету економіки і торгівлі щодо впровадження інноваційних стратегій навчання фонетики: використання міжнародного фонетичного алфавіту, аудіовізуальних засобів, комп'ютерних систем аналізу вимови, елементів гейміфікації, моделі перевернутого класу.

Особливу увагу приділено алгоритмам формування артикуляційних навичок, вправам на розвиток слухового сприйняття та інтонаційної виразності.

Показано, що систематичне використання скоромовок сприяє активізації артикуляційного апарату, удосконаленню ритміко-мелодійної організації мовлення та підвищенню мотивації студентів. Застосування проблемно-орієнтованого навчання, автентичних аудіоматеріалів і цифрових технологій забезпечує комплексне формування фонетичної компетенції майбутніх філологів.

Зроблено висновок, що ефективно викладання фонетики ґрунтується на поєднанні традиційних і сучасних методик, інтеграції теоретичних знань із практичними навичками, що забезпечує якісну іншомовну підготовку студентів у відповідності до європейських освітніх стандартів.

Ключові слова: артикуляція, слухання, фонетична компетенція, вимова, скоромовка.

Ishchenko Valentyna Leonidivna Candidate of Philological Sciences, Associate Professor, Head of the Business Foreign Language Department, Poltava University of Economics and Trade, Poltava, <https://orcid.org/0000-0002-4812-0859>

Horbunova Sofia Olehivna Senior Lecturer of the Business Foreign Language Department, Poltava University of Economics and Trade, Poltava, <https://orcid.org/0000-0001-8023-5851>

Kobzar Olena Ivanivna Doctor of Philological Sciences, Professor, Professor at the Department of Ukrainian, Foreign Languages and Translation, Poltava University of Economics and Trade, Poltava, <https://orcid.org/0000-0002-5975-4312>

Savchenko Anna Viktorivna Lecturer of the Department of Ukrainian, Foreign Languages and Translation, Poltava University of Economics and Trade, Poltava, <https://orcid.org/0009-0009-1848-7738>

Kononenko Volodymyr Volodymyrovych Candidate of Historical Sciences, Associate Professor, Associate Professor at the Department of Romance and Germanic Philology, Poltava V.G. Korolenko National Pedagogical University, Poltava, <https://orcid.org/0000-0003-1078-6417>

THE APPROACHES TO DEVELOPING PHONETIC SKILLS OF STUDENTS MAJORING IN PHILOLOGY

Abstract. The article considers the problem of forming phonetic competence in the process of training philology students in the context of modern requirements for language education. It is emphasized that in the conditions of globalization and digitalization, the role of correct pronunciation goes beyond technical skills, becoming a component of the professional identity of a philologist. The purpose of the study is to clarify the features of the development of phonetic skills and abilities in classes on practical phonetics of the English language using tongue twisters as an effective didactic tool. An analysis of scientific approaches to the definition of the concept of “phonetic competence” is carried out; its structure is outlined as an integrated system of knowledge, abilities and skills necessary for adequate perception and production of foreign language speech. The work summarizes the experience of the Poltava University of Economics and Trade in implementing innovative strategies for teaching phonetics: the use of the International Phonetic Alphabet, audiovisual means, and computer systems for pronunciation analysis, elements of gamification, and the flipped classroom model. Special attention is paid to the algorithms for the formation of articulatory skills, exercises for the development of auditory perception and intonational expressiveness. It is shown that the systematic use of tongue twisters contributes to the activation of the articulatory apparatus, the improvement of the rhythmic and melodic organization of speech and the increase in student motivation. The use of problem-oriented learning, authentic audio materials and digital technologies ensures the comprehensive formation of phonetic competence of future philologists. It is concluded that effective teaching of phonetics is based on a combination of traditional and modern methods, the integration of theoretical knowledge with practical skills, which ensures high-quality foreign language training of students in accordance with European educational standards.

Keywords: articulation, comprehension, phonetic competence, pronunciation, tongue twister.

Постановка проблеми. У сучасних умовах глобалізації, активної міжкультурної взаємодії та стрімкого розвитку цифрових технологій

професійна діяльність філолога набуває нового змісту та багатовимірності. Сучасний філолог має бути не лише носієм глибоких теоретичних знань, а й компетентним користувачем мовленнєвих і комунікативних стратегій у різних культурних і технологічних контекстах. Відповідно, формування якісних фонетичних навичок, що забезпечують правильну вимову, інтонаційну виразність і фонологічну чутливість, стає однією з ключових передумов професійної компетентності майбутнього фахівця.

Ефективність підготовки студентів-філологів безпосередньо залежить від здатності освітнього процесу поєднувати теоретичну базу з практичною мовною діяльністю. Це вимагає переосмислення традиційних підходів до викладання фонетики та впровадження інноваційних технологій, інтерактивних методик і автентичних навчальних ресурсів. Водночас у вітчизняній і зарубіжній педагогічній практиці все ще бракує цілісного бачення оптимальних шляхів формування фонетичних навичок, які б забезпечували їхню сталість, автоматизованість і комунікативну спрямованість [1].

Отже, проблема полягає у визначенні сучасних підходів, принципів і методів формування фонетичних навичок у студентів-філологів з урахуванням вимог нової освітньої парадигми, орієнтованої на практичну компетентність, міжкультурну комунікацію та цифрову грамотність.

Актуальність формування високого рівня фонетичної компетенції у процесі вивчення іноземної мови зумовлена необхідністю її розгляду крізь призму компетентнісного підходу. Такий підхід забезпечує цілісність навчання, що, у свою чергу, забезпечує гармонізацію розвитку фонетичних навичок з іншими складовими комунікативної компетентності.

Опанування правильної вимови відіграє ключову роль у засвоєнні мовного матеріалу: воно не лише сприяє більш ефективному сприйняттю та відтворенню інформації, а й позитивно впливає на розвиток усного мовлення, навичок читання та письма. Дослідники-методисти підкреслюють, що успішність оволодіння фонетичним компонентом мови залежить від низки чинників: своєчасного виявлення труднощів артикуляції та аудіювання, зон позитивного переносу та інтерференції, а також формування фонематичного слуху та розуміння усного мовлення. Особливу увагу слід приділяти взаємозв'язку між фонетичними навичками та іншими видами мовленнєвої діяльності [2].

У Полтавському університеті економіки і торгівлі з метою підвищення ефективності навчання практичної фонетики студентів спеціальності «Філологія» впроваджується низка сучасних навчальних стратегій. Їх застосування дозволяє не лише активізувати пізнавальну діяльність студентів, а й забезпечити системний підхід до формування їхньої фонетичної компетентності як невід'ємної частини мовної освіти.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. У сучасних лінгвістичних дослідженнях філологи посідають особливе місце як аналітики мовних систем і текстів, а також як носії та зберігачі мовної спадщини. Для студентів-філологів володіння вимовою не є лише технічною навичкою – це суттєвий компонент їхньої наукової ідентичності, що формує їхній фаховий світогляд.

Розвиток фонетичних навичок майбутніх філологів потребує комплексного, багатовимірного підходу, що інтегрує точність артикуляції, історичну обізнаність і сучасні методичні інновації [2]. Формування правильної вимови у процесі філологічної освіти виконує низку ключових функцій, які виходять за межі суто лінгвістичної компетентності.

Аналітична функція. Відпрацьована артикуляція сприяє глибшому розумінню фонетичних змін, дозволяє досліджувати етимологічні процеси та аналізувати діалектні особливості мови.

Функція автентичної реконструкції. Для історичної та порівняльної філології фонетична компетентність є основою достовірної реконструкції звукових систем давніх або вимерлих мов, що забезпечує наукову обґрунтованість досліджень.

Комунікативна функція. Чітка й виразна вимова під час читання або декламації текстів англійської або староанглійською, німецькою, латинською чи іншими мовами сприяє глибшому розумінню змісту та підвищує якість наукової презентації результатів дослідження.

Таким чином, вимова у філологічному контексті є не лише мовленнєвою навичкою, а й важливим методологічним інструментом, який забезпечує аналітичну точність і наукову достовірність. Підвищення ефективності її засвоєння можливе завдяки впровадженню інноваційних форм навчання, що поєднують інтерактивність, технологічну підтримку та особистісно орієнтований підхід. Застосування гейміфікації підсилює навчальну мотивацію й сприяє відчуттю поступу, тоді як модель «перевернутого класу» забезпечує глибше розуміння матеріалу через колективну взаємодію та індивідуалізацію освітнього процесу [3].

Водночас процес навчання вимови супроводжується низкою труднощів. Однією з основних є те, що студенти-філологи часто опановують кілька мов паралельно – сучасні, класичні та реконструйовані – кожна з яких має свою унікальну фонологічну систему. Крім того, абстрактні поняття, як от придыхання, озвучення або висота голосних, потребують чіткої та відчутної ілюстрації, що ставить перед викладачами завдання створення ефективного фонетичного середовища.

Проблематика формування фонетичної компетенції посідає вагомe місце в сучасній лінгводидактиці. Аналіз наукової літератури свідчить про

відсутність уніфікованого підходу до визначення поняття фонетичної компетенції. У центрі уваги науковців – розробка методів формування та вдосконалення окремих аспектів фонетичного оформлення мовлення, а також окреслення структури та змісту цієї компетенції. Зокрема, у працях деяких дослідників вживається термін «фонетично-фонологічна компетенція», що підкреслює взаємозв'язок сегментних і надсегментних одиниць мовлення, тоді як інші трактують її як здатність особистості оперувати знаннями про функціонування фонетичних одиниць у мовленні. [2] Проте таке визначення, на нашу думку, не повністю відповідає суті поняття компетенції як поєднання знань, умінь та навичок, необхідних для ефективного мовленнєвого спілкування. Більш доцільним, на нашу думку, є визначення, запропоноване у низці сучасних досліджень, згідно з яким фонетична компетенція студентів розглядається як «здатність людини до коректного артикуляційного та інтонаційного оформлення своїх висловлювань і розуміння мовлення інших, яка базується на складній і динамічній взаємодії відповідних навичок, знань і фонетичної усвідомленості». [1, С.192]

Водночас Загальноєвропейські рекомендації з мовної освіти (CEFR) пропонують комплексне бачення фонетичної компетенції як складника комунікативної компетентності. Вона охоплює як рецептивні, так і продуктивні аспекти й включає такі елементи: знання звукових одиниць (фонем) та їх реалізацію у мовленні; розпізнавання фонетичних ознак, що відрізняють фонем; опанування фонетичного складу слів; особливості фонетики речення – акцентуацію, ритм, інтонацію, редукацію, асиміляцію, елізію [4].

Спираючись на окреслені підходи, та враховуючи досвід викладання іноземних мов в Полтавському університеті економіки і торгівлі (ПУЕТ), викладачами запропоновано та введено в практичне користування наступне визначення: фонетична компетенція у вивченні іноземної мови – це інтегрована система знань, умінь та навичок, що охоплює володіння нормативними фонетичними елементами іноземної мови, навички правильної артикуляції, інтонаційно-ритмічні характеристики мовлення, а також здатність сприймати та продукувати мовлення з урахуванням фонетичних особливостей цільової мови [5].

Мета статті. Метою цього дослідження є обґрунтування теоретичних засад і практичних підходів до формування фонетичної компетенції у студентів-філологів, а також визначення ефективних методичних засобів розвитку вимови – зокрема, через використання скоромовок як одного із інструментів фонетичного тренування. Дослідження спрямоване на аналіз структури й етапів становлення фонетичних навичок у процесі аудиторного

навчання, виявлення ролі різних методичних підходів та узагальнення педагогічного досвіду з метою підвищення ефективності філологічної підготовки.

У рамках дослідження було поставлено такі завдання:

1. Проаналізувати структуру та зміст фонетичної компетенції в системі підготовки студентів-філологів;
2. Описати основні етапи формування фонетичної компетенції в умовах аудиторного навчання;
3. Визначити роль різних методичних підходів у процесі розвитку фонетичних навичок, зокрема засобами використання скоромовок.

У дослідженні було застосовано такі методи:

- **Узагальнення педагогічного досвіду** щодо впровадження системи вправ для формування правильної вимови на заняттях з іноземної мови в закладах вищої освіти;
- **Лінгвістико-методичний аналіз** навчального матеріалу з метою визначення ефективності застосування скоромовок у фонетичному тренуванні;
- **Наукове спостереження** за процесом формування правильної вимови під час мовленнєвої діяльності студентів на практичних заняттях з іноземної мови;
- **Логічне узагальнення та опис**, що дозволили систематизувати результати дослідження та зробити відповідні висновки.

Запропонований підхід до використання скоромовок як складника системи фонетичних вправ уможливорює цілеспрямований розвиток фонетичної компетенції та сприяє підвищенню рівня мовної підготовки студентів.

Виклад основного матеріалу. Розуміння іноземної мови є ключовою метою міжмовної комунікації, до якої прагне кожен її учасник. Для досягнення цієї мети студент повинен володіти двома взаємопов'язаними складовими: по-перше, розвиненим мовленнєвим слухом, що забезпечує точну інтерпретацію мовленнєвого сигналу; по-друге, сформованими артикуляційними навичками, необхідними для адекватного кодування мовного повідомлення.

У контексті навчання іноземної мови в умовах, де цільова мова не є мовою повсякденного спілкування, особливої актуальності набуває розвиток фонетичних навичок. Їх формування є не лише засобом досягнення фонетичної точності, а й передумовою повноцінного сприйняття мовлення, адекватного вираження думок та реалізації комунікативної функції.

У Полтавському університеті економіки і торгівлі з метою вдосконалення навчального процесу та забезпечення ефективності професійної

підготовки студентів освітньої програми «Германські мови та літератури (переклад включно)» запроваджено низку ефективних педагогічних підходів та технологій для розвитку фонетичної компетенції. Зокрема, використовуються:

- **Фонетична основа на базі Міжнародного фонетичного алфавіту (ІРА)**, що забезпечує стандартизоване розуміння артикуляційних особливостей;
- **Аудіовізуальні засоби навчання**, які сприяють покращенню аудіальної та візуальної перцепції мовлення;
- **Модулі історичної фонології**, що дозволяють осмислити еволюцію фонетичних явищ;
- **Порівняльна аудіопрактика**, орієнтована на розпізнавання фонетичних відмінностей між мовами;
- **Фонетична лабораторія**, яка забезпечує індивідуальний підхід до корекції вимови;
- **Модель навчання, орієнтована на результати**, що фокусується на досягненні конкретних фонетичних цілей;
- **Педагогічна філософія**, яка формує цілісне бачення важливості вимови в професійній підготовці філолога.

Комплексне застосування вищезазначених стратегій створює умови для формування високого рівня фонетичної компетенції, що, у свою чергу, сприяє ефективній комунікації іноземними мовами.

Один із загальноприйнятих алгоритмів формування та вдосконалення артикуляційних навичок студентів виглядає наступним чином:

1. Сприйняття нового звуку у фразах, словах, ізольовано.

Знайомство з новим звуком. Студенти слухають приклади у природному мовному контексті – у фразах, словах, а потім в ізольованому вигляді.

2. Виділення з ряду вимовлених слів тих, що містять новий звук (підняттям сигнальної картки або руки).

Етап спрямований на розвиток фонематичного слуху. Вправи розвивають уважність до звукової форми слова і допомагають усвідомити відмінність нового елемента мовлення.

3. Пояснення артикуляції введеного звуку (порівняння з рідною мовою або іншими звуками іноземної мови).

Викладач детально пояснює, як утворюється звук: положення язика, губ, щелепи, місце і спосіб творення. Доцільно використовувати схеми, артикуляційні моделі.

4. Виконання вправ з артикуляційної гімнастики.

Перед безпосереднім тренуванням звуку проводяться вправи для

розвитку гнучкості та сили органів артикуляції (язика, губ, щелеп).

5. Вимова звуків, слів, фраз з новим звуком за зразком.

Після підготовки студенти повторюють звук спочатку ізольовано, потім у словах і фразах, наслідуючи вимову викладача або диктора.

6. Повторення за мовцем звука в опозиції (глухий – дзвінкий, довгий – короткий, палаталізований – непалаталізований тощо).

Тренування у зіставленні парних звуків розвиває диференціацію та точність вимови. Студенти повторюють контрастні пари, що дозволяє уникнути плутанини при сприйнятті та вимові.

7. Повторення за мовцем зразків, що поступово ускладнюються.

Тренування переходить від ізольованих звуків до більш складних комбінацій – складів, слів, словосполучень, речень, щоб наблизити вимову до природної мовленнєвої ситуації.

8. Самостійна вимова звука.

Студенти переходять до самостійної практики – вимовляють звук у знайомих і нових словах, фразах без підказки викладача.

9. Удосконалення артикуляційних та інтонаційних навичок у процесі вивчення віршів, скоромовок, діалогів та використання фонетичних ігор.

Автоматизація вимови. Через ритмічні, емоційні та комунікативні вправи (вірші, пісні, скоромовки, рольові діалоги, фонетичні ігри) новий звук закріплюється у природному мовленнєвому потоці.

Оскільки багато дослідницьких робіт присвячено першим пунктам алгоритму, в цій статті ми вирішили зосередитися на останньому етапі – вдосконаленні навичок артикуляції та інтонації в процесі вивчення віршів, скоромовок, діалогів та використання фонетичних ігор.

Скоромовки – це виклик у будь-якій мові. Навіть українською не кожен може вимовити складні скоромовки без вагань, а у вивченні іноземних мов, зокрема англійської чи німецької, рівень складності зростає ще більше. Насправді, попри можливі труднощі, робота зі скоромовками розглядається як ефективний інструмент для вдосконалення вимови, розвитку мовленнєвої плавності та підвищення артикуляційної чіткості. Існує велика кількість скоромовок, однак у межах даної роботи ми обговоримо деякі з них і запропонуємо кілька технік для полегшення процесу опанування скоромовки.

Спочатку рекомендуємо почати з фонем подібного ряду:

- приголосні – [m], [b], [g], [f], [v], [s], [z], [j];
- дифтонг – [ei].

Хоча фонем цього ряду не ідентичні фонемам української мови, вони мало чим відрізняються від них за артикуляцією. Щоб вивчити ці звуки,

можна обмежитися імітацією; ця група не потребує жодних інших вправ. На заняттях з практичної фонетики англійської мови чудово підійде скоромовка (tongue twister) про Бетті Боттер (Betty Botter), яка купила гірке масло. Це ціла практична римова вправа для відпрацювання вимови звуку [b]:

*Betty Botter bought some butter
But, said she, the butter's bitter.
If I put it in my batter,
it will make my batter bitter.
But a bit of better butter
will make my bitter batter better.
So she bought some better butter,
better than the bitter butter,
put it in her bitter batter,
made her bitter butter better.*

З метою вдосконалення фонетичних навичок і відпрацювання вимови звуку [b] у німецькій мові може бути застосована така скоромовка (*Zungenbrecher*):

*Blaukraut Bleibt Blaukraut
Und Brautkleid Bleibt Brautkleid.*

Завдання вправи на розпізнавання звуку можна сформулювати у такий спосіб:

1. Підніміть руку/сигнальну картку або плесніть у долоні, коли почуєте звук [b];
2. Порахуйте, скільки разів звук [b] зустрічається у скоромовці.

Кількість вправ на прийом значно менша, ніж вправ на відтворення звуків. У більшості випадків інструктор швидко переходить від суто рецептивних вправ до рецептивно-репродуктивних, у яких поєднуються дві мети – формування навичок аудіювання та говоріння. Ефективність цієї групи вправ значно підвищується, якщо перед відтворенням зразка студенти мають можливість почути зразок ще раз.

Вищезазначену схему можна використовувати під час роботи зі звуком [p]. Тут можна використати найвідомішу англійську скоромовку про Пітера Пайпера (Peter Piper):

*Peter Piper picked a peck of pickled peppers.
A peck of pickled peppers Peter Piper picked.
If Peter Piper picked a peck of pickled peppers,*

Where's the peck of pickled peppers Peter Piper picked?

Як приклад фонетичного матеріалу з німецької мови можна навести таку скоромовку:

*Paul packt pausenlos Pakete. Packt Paul pausenlos Pakete?
Pausenlos packt Paul Pakete.*

Ще одна відома скоромовка англійською мовою:

*She sells sea shells at the sea shore,
The shells she sells are the sea-shore shells,
I'm sure.*

Ця скоромовка спрямована на звуки [s] та [ʃ], які важко вимовити, коли вони поєднані в одному реченні. Часто до середини скоромовки звуки зливаються, і людина просто «шипить та свистить» замість того, щоб чітко вимовляти слова. Тому ми вважаємо особливо важливим практикувати цю скоромовку студентам-філологам.

Для тренування навичок правильної вимови вищезазначених звуків у німецькій мові доцільно застосувати таку скоромовку:

Schneiders Schere schneidet scharf, scharf schneidet Schneiders Schere.

Складнішими для навчання є фонемні віддалених рядів, тобто тих, які мають значні відмінності у вимові, у порівнянні з рідною мовою мовця: для англійської мови такими можна назвати [θ], [ð], [w], [r], [h]. У цьому випадку ми обираємо автентичні та навчальні тексти (скоромовки, вірші, короткі монологічні та діалогічні висловлювання), спрямовані на відпрацювання цих складних звуків.

Існує два етапи роботи зі звуком віддалених рядів:

- а) вступ;
- б) автоматизація дій.

Під час роботи зі звуками віддалених рядів можна використовувати наступний алгоритм:

1. Створення комунікативної ситуації.

Викладач створює природний або змодельований контекст, у якому використання цільового звука є необхідним.

Це сприяє підвищенню мотивації студентів та забезпечує усвідомлене засвоєння матеріалу.

2. Аудіювання тексту з цільовим звуком.

Студенти прослуховують автентичний або навчальний текст (монолог, діалог, вірш, скоромовку тощо), що містить приклади правильної вимови потрібного звука, з метою розвитку фонематичного слуху та формування еталонного зразка.

3. Визначення слів, що містять складний для вимови звук.

На цьому етапі здійснюється фокусування уваги на лексиці, у якій трапляється проблемний звук, що дозволяє усвідомити його позиційні та фонетичні особливості.

4. Виокремлення та фокусування уваги на окремому звуці.

Здійснюється перехід від сприймання звука в контексті до його аналізу в ізоляції, що допомагає чітко усвідомити його акустичні та артикуляційні характеристики.

5. Імітація вимови та аналіз артикуляційних особливостей.

Студенти відтворюють звук за зразком викладача або носія мови (аудіо-, відеозапис), спостерігаючи за положенням органів мовлення, порівнюють свою вимову з еталоном.

6. Відпрацювання правильної артикуляції окремого звука.

Виконується серія вправ на точне відтворення артикуляційної позиції, тривалості, інтонаційного забарвлення та ритмічного малюнку звука.

7. Закріплення звука у словах (серія тренувальних вправ).

Здійснюється автоматизація вимови цільового звука у різних позиціях слова (на початку, у середині, в кінці), що формує стійкі мовленнєві навички.

8. Введення слова в структуру речення.

Відпрацьовані слова інтегруються у прості й розгорнуті речення, що сприяє перенесенню навички у реальні комунікативні умови.

9. Інтеграція слова в ширший контекст мовлення.

Здійснюється тренування вимови у зв'язному мовленні – через діалоги, монологи або інсценування, що забезпечує комунікативну спрямованість вправ.

10. Виконання вправ на розвиток слухового сприйняття звуків.

Завершальний етап спрямований на вдосконалення фонематичного слуху: студенти навчаються розрізняти схожі звуки, визначати їх позицію в словах і контролювати власну вимову.

Наприклад, одна із найскладніших фонем віддалених рядів англійської мови для неносія мови – це звук [θ]. Ми пропонуємо наступні матеріали для його відпрацювання.

Скоромовки:

1. I thought a thought.

*But the thought I thought wasn't the thought
I thought I thought.*

- 2. Thirty thousand thirsty thieves thundered through the thicket*
- 3. The thirty-three thieves thought that they thrilled the throne
throughout Thursday.*

Вірш:

The Thin Thumb Thief

*The thin thumb thief went thumping by
He wore a thick cloak and a thistly tie.
He thought he was clever, he thought he was sly,
But a thumper clap roared and gave him a fright!
He threw down his bag with a terrible crash,
Out tumbled thimbles and thistles in a flash.
He chuckled, "This is the best game to play,
Finding new th words all through the day!"
But his thin little thumb gave a wiggle and pop,
"That's enough thieving, it's time for you to stop!"*

Інший складний звук для тих, хто не є носіями англійської мови, – це [ð].

Його можна потренувати в наступній скоромовці:

*These brothers bathe with those brothers,
Those brothers bathe with these brothers.
If these brothers didn't bathe with those brothers,
Would those brothers bathe with these brothers?*

Наведений нижче набір скоромовок пропонується використовувати для відпрацювання звуку [w], який зовсім не характерний для носіїв української мови.

- 1. I wish to wash my Irish wristwatch.*
- 2. If two witches were watching two watches,
Which witch would watch which watch?*
- 3. I wish to wish the wish you wish to wish,
But if you wish the wish the witch wishes,
I won't wish the wish you wish to wish.*

У німецькій мові складними для вимови є злиття двох приголосних у єдиний артикуляційний звук.

- ch (як в *ich* – я): звук – м'який, а в *Buch* (книга) – твердий, звук [ç].

- *pf* (як в *Apfel* – яблуко): поєднання звуків [p] та [f].

- *tz* (як в *Katze* – кішка): поєднання звуків [t] та [s].

Існує відбірка скоромовок на відпрацювання звуку [ç]:

1. *Ich ichle ein ich Ich-Kuchen.*

2. *Eins ich, zwei ich, drei ich, vier ich, fünf ich, sechs ich...*

3. *Hicklich ich chichichich ich bin ich.*

Як засіб опрацювання сполучення звуків [pf] у німецькій мові можна запропонувати таку скоромовку:

Kauft fünf Pfund Pflaumen für fünf Pfennig.

Ще одне складне сполучення звуків для тих, хто не є носіями німецької мови, – це [ts]. Його можна потренувати в наступній скоромовці:

*Die Katze zerkratzt mit ihrer Tatze die Matratze;
die Matratze zerkratzt die Katze mit ihrer Tatze.*

Щоб швидко вивчити скоромовку англійською мовою, студентам рекомендується спочатку прослухати її в оригіналі. Наступний крок – уважно прослухати аудіозапис з текстом, який кілька разів читає носій мови. Потім рекомендується трохи розігрітися, потренуватися у вимові звуків, на які спрямована скоромовка, окремо багато разів поспіль і з різною швидкістю.

На третьому етапі рекомендується ще раз повільно прослухати аудіозапис, повторюючи за диктором. Робити це потрібно кілька разів. Наступний крок – вимкнути запис і продовжувати промовляти скоромовку, щоразу збільшуючи темп мовлення. Це слід робити доти, доки студент не перестане збиватися на інші звуки, а всі слова будуть чітко чути.

Ефективне навчання фонетиці вимагає послідовного поєднання «аудіювання та розуміння» та «розмовної практики». Використання автентичних аудіовізуальних матеріалів – інтерв'ю, подкастів, фільмів – допомагає студентам розвивати слух для природної вимови, ритму та інтонації. Викладачі можуть організовувати такі завдання, як:

- імітаційні вправи (наприклад, техніка «shadowing»: студенти повторюють сказане за носієм мови, імітуючи вимову, інтонацію і ритм з мінімальною затримкою);

- фонетичні диктанти для перевірки вивченого фонетичного матеріалу,
- зіставний аналіз акцентів або діалектів.

Такі завдання підсилюють слухову дискримінацію та допомагають студентам засвоїти фонетичні норми через активне слухання та повторення [6]. Для розвитку аналітичних та дослідницьких навичок студенти можуть брати участь у «міні-дослідницьких проектах»: аналізувати зразки мовлення, порівнювати норми вимови різних різновидів англійської мови або досліджувати фонетичні особливості регіональних акцентів.

Цей метод заохочує самостійні дослідження, командну роботу та практичне застосування фонетичної теорії.

Проблемно-орієнтоване навчання (ПОН) – наприклад, вирішення проблем з вимовою, з якими стикаються неносії мови – мотивує студентів знаходити рішення, засновані на доказах, та творчо застосовувати фонетичні принципи.

Сучасне викладання фонетики значною мірою виграє від технологій. Системи «комп'ютерного навчання вимови (CAPT)», такі як «Praat», «ELAN», та спеціалізоване програмне забезпечення для лінгафонних лабораторій дозволяють студентам візуалізувати та аналізувати свої мовленнєві моделі. Візуальний зворотний зв'язок у вигляді спектрограм або контурів висоти тону дозволяє студентам виявляти помилки у вимові, ритмі чи інтонації та самостійно їх виправляти.

Крім того, «мобільні додатки» (наприклад, «Sounds of Speech», «Elsa Speak») надають інтерактивні можливості для самостійного навчання та індивідуалізованого зворотного зв'язку, роблячи фонетичне навчання більш гнучким та персоналізованим [7].

Висновки. Ефективне викладання фонетики у філологічній освіті спирається на динамічну взаємодію теорії та практики, традиційних методик та сучасних технологій, керівництво викладачем та автономію студентів. Застосовуючи комунікативні, технологічні та дослідницькі методи, викладачі можуть розвивати у майбутніх філологів не лише точну вимову та навички аудіювання, але й глибоке розуміння звукової структури мови як культурного та комунікативного явища. Постійні інновації в стратегіях навчання забезпечать актуальність, захопливість та відповідність фонетичного навчання мінливим вимогам лінгвістичної освіти у 21 столітті.

Література:

1. Бігич Н. Ф., Борецька Г. Е. та ін. Методика формування міжкультурної іншомовної компетенції: Курс лекцій: [навч.-метод. посібник для студ. мовних спец. осв.-кваліф. рівня «магістр»] / за ред. С. Ю. Ніколаєвої. К.: Ленвіт, 2011. 344 с.

2. Suseno, E. Developing Pronunciation Skills Through Application To Enhance Speaking Ability: Systematic Literature Review. *Innovare Journal of Social Sciences*. 1-5, 2023. <https://doi.org/10.22159/ijss.2023.v11i5.48662>. (date of access: 30.10.2025)

3. Arfstrom, K. M., PhD. What's the difference between a flipped classroom and flipped learning? *Technology Solutions That Drive Education*. 2020. URL: <https://edtechmagazine.com/k12/article/2014/07/whats-difference-between-flipped-classroom-and-flipped-learning> (date of access: 30.10.2025)

4. Загальноєвропейські Рекомендації з мовної освіти: вивчення, викладання, оцінювання /Науковий редактор українського видання доктор пед. наук, проф. С.Ю.Ніколаєвої. К.:Ленвіт, 2003. 273с.

5. Іщенко, В. Л., Горбуньова, С. О., Кононенко О.А. Ways of training English pronunciation through tongue twisters: experience of Poltava University of Economics and Trade. *Витоки педагогічної майстерності: журнал / Полтав. нац. пед. ун-т імені В. Г. Короленка*. Полтава, 2023. Випуск 31. С. 81-86.

6. Suseno, E. Speaking class exercises using the shadowing podcast content to work on pronunciation. *Innovare Journal of Social Sciences*, 12(4), 2024. <https://doi.org/10.22159/ijss.2024v12i4.50487> (date of access: 30.10.2025)

7. Іщенко В.Л., Горбуньова С.О. Methods of developing pronunciation skills. Актуальні проблеми товарознавства, біотехнології, експертизи та митної справи: матеріали II Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції (м. Полтава, 27 березня 2025 року). – Полтава: ПУЕТ, 2025. С. 191 – 193.

8. Іщенко В.Л., Горбуньова С.О., Гасій О.В., Кононенко О.А. Quality of foreign language training in the system of higher education: challenges and prospects. *Витоки педагогічної майстерності: журнал / Полтав. нац. пед. ун-т імені В. Г. Короленка*. Полтава, 2025. Випуск 35. С. 122-126.

References:

1. Bihych, N. F., Boretska, H. E., et al. (2011). *Metodyka formuvannia mizhkulturnoi inshomovnoi kompetentsii: Kurs leksii* [Methodology of Developing Intercultural Foreign-Language Competence: Lecture Course]. Edited by S. Yu. Nikolaieva. Kyiv: Lenvit. 344 p.

2. Suseno, E. (2023). Developing Pronunciation Skills Through Application to Enhance Speaking Ability: Systematic Literature Review. *Innovare Journal of Social Sciences*, pp. 1–5. <https://doi.org/10.22159/ijss.2023.v11i5.48662> (Accessed: 30 October 2025).

3. Arfstrom, K. M. (2020). What's the difference between a flipped classroom and flipped learning? *Technology Solutions That Drive Education*. Available at: <https://edtechmagazine.com/k12/article/2014/07/whats-difference-between-flipped-classroom-and-flipped-learning> (Accessed: 30 October 2025).

4. Nikolaieva, S. Yu. (Ed.). (2003). *Zahalnoievropeiski Rekomendatsii z movnoi osvity: vvychennia, vykladannia, otsiniuvannia* [Common European Framework of Reference for Languages: Learning, Teaching, Assessment]. Kyiv: Lenvit. 273 p.[in Ukrainian]

5. Ishchenko, V. L., Horbunova, S. O., Kononenko, O. A. (2023). Ways of training English pronunciation through tongue twisters: experience of Poltava University of Economics and Trade. *Vytoky pedahohichnoi maisternosti [Origins of Pedagogical Mastery: Journal / Poltava V. G. Korolenko National Pedagogical University.]*, issue 31, pp. 81–86.

6. Suseno, E. (2024). Speaking class exercises using the shadowing podcast content to work on pronunciation. *Innovare Journal of Social Sciences*, 12(4). <https://doi.org/10.22159/ijss.2024v12i4.50487> (Accessed: 30 October 2025).

7. Ishchenko, V. L., Horbunova, S. O. (2025). Methods of developing pronunciation skills. *Aktualni problemy tovaroznavstva, biotekhnologii, ekspertyzy ta mytnoi spravy [Current Issues in Commodity Science, Biotechnology, Expertise, and Customs Affairs]: Proceedings of the 2nd International Scientific and Practical Online Conference* (Poltava, March 27, 2025). Poltava: PUET, pp. 191–193.

8. Ishchenko, V. L., Horbunova, S. O., Hasii, O.V., Kononenko, O.A. (2025). Quality of foreign language training in the system of higher education: challenges and prospects. *Vytoky pedahohichnoi maisternosti [Origins of Pedagogical Mastery: Journal / Poltava V. G. Korolenko National Pedagogical University.]*, issue 35, pp. 122–126.